

Bilag 2 - Betingelser for anvendelse af regler om 2,3 DE/ha jf. § 28 stk. 4

Landbrug

Afklarende spørgsmål:

1. Revideret notat i forbindelse med bekendtgørelses- ændringen 1/8 2002
2. Hvordan forholder § 28 stk. 5 over for bedrifter der indgår i en produktionsmæssige sammenhæng
3. I bilag 2 under punkt 3 står, at der skal foreligge en dateret erklæring. Hvad betyder det ?
4. På hvilke arealer gælder punkt 3,4 og 5 på bedrifter omfattet af § 28 stk. 5 ?
5. Kan frøgræs medregnes i de 70 % med græs, græsefterafgrøder og roer ?
6. Er det tilladt at dyrke byg/ærtehelsæd ?
7. Skal der være kvæg på bedriften hele planperioden for at harmonikravet på 2,3 DE/ha kan benyttes i planperioden?
8. Hvordan fastlægges "hvert 3 år" i forbindelse med N og P prøver ?
9. Kan man anvende ansøgning til enkeltbetalingen i stedet for mark- og gødningsplan til at angive at man anvender 2,3 DE/ha jf. bilag 2 punkt 9 ?

1. Revideret notat i forbindelse med bekendtgørelsesændringen 1/8 2002

Punkt 1

Implementering af Kommissions-beslutningen af 18. november 2002 om anmodning om undtagelse i henhold til bilag III, stk. 2 litra b), og artikel 9 i Rådets direktiv 91/676/EØF om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget (meddelt under nummer K(2002) 464) artikel 5. 1. pind der fastsætter, at på 70 % eller mere af de arealer, der er til rådighed for tilførsel af husdyrgødning på de pågældende kvægbedrifter, skal der dyrkes græs, græsefterafgrøder eller roer og andre afgrøder udlagt med græs med lavt kvælstofudvaskningspotentiale.

Det er endvidere præciseret, at det areal, hvor 70 % skal være dyrket med græs, græsefterafgrøder eller roer og andre afgrøder udlagt med græs (70 % arealet), er det samme som bedriftens harmoniareal idet opgørelsen af arealet til rådighed skal følge bekendtgørelsens § 28, stk. 3.

Punkt 2

Implementering af Kommissions beslutningens definitioner af græs, græsefterafgrøder og roer, jf. artikel 2, pind 2-4.

Punkt 3

Implementering af artikel 4, 5. pind fastsætter, at der ikke må udbringes gødning om efteråret før et græsareal pløjes, og pløjning skal efterfølges af en kvælstofkrævende afgrøde. Samt implementering af artikel 5, 3. pind, der fastsætter, at græsarealer i omdrift skal pløjes om foråret.

Punkt 4

Implementering af artikel 5, 2. punktum, der fastsætter at græsefterafgrøder ikke må pløjes før den 1. marts for at sikre permanent plantedække af dyrkningsarealet for at genvinde efterårstab af kvælstof i jordlagene og begrænse vintertab. Udover 'nedpløjes' er der i punkt 6 tilføjet 'nedvisnes og på anden måde destrueres', idet 'nedpløjes' forstås bredt som fjernelse eller destruktion af plantedækket.

Punkt 5

Ifølge Kommissions beslutningens præambel dyrkes der ikke bælgplanter eller andre kvælstoffikserende planter på bedrifter, der falder inden for beslutningens anvendelsesområde, og kløverbestanden i græsmarker begrænses med passende metoder. Hermed forstås, at der ikke må dyrkes afgrøder, der falder inden for kategorier for bælg sæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, herunder rød- og hvidkløver til frøproduktion. Endvidere forstås præambelen således, at andelen af kløver i græsarealer skal være lav.

Betingelsen vedr. bælg sæd og andre kvælstoffikserende afgrøder samt kløverandelen i græsmarker gælder hele bedriftens areal.

Punkt 6

Implementering af artikel 4, 4. pind, der fastsætter at der periodisk efterår og forår skal foretages N- og P-analyser af jorden (mindst hvert 3. år/5 ha) for at sikre en mere nøjagtig gødsning. Bedrifter, der falder inden for undtagelsens

anvendelsesområde skal have dokumentation for at bestemmelsen om jordanalyser er overholdt, og acceptere at der foretages stikprøvekontrol af om tilstrækkelig dokumentation foreligger.

Punkt 7

Implementering af artikel 3, 2. punktum og artikel 4, 3. pind. Landmændene skal hvert år indsende en ansøgning sammen med gødningsregnskabet til de ansvarlige myndigheder og forpligter sig derved skriftligt til at overholde bestemmelserne i undtagelsen og accepterer, at der foretages stikprøvekontrol.

Med de ansvarlige myndigheder/den nationale ansvarlige myndighed forstås Plantedirektoratet, som tilsynsmyndighed for harmonikravene i § 28.

Øvrige bestemmelser i Kommissions beslutningen om anmodning om undtagelse i henhold til bilag III, 2b i nitratdirektivet er implementeret ved anden gældende lovgivning.

2. Hvordan forholder § 28 stk. 5 over for bedrifter der indgår i en produktionsmæssige sammenhæng

For at en bedrift kan udbringe husdyrgødning svarende til 2,3 DE per ha skal bedriften have mindst 2/3 af DE som kvæg og overholde betingelserne i bilag 2. Bedrifter, der deltager i en produktionsmæssig sammenhæng med sådanne bedrifter har ligeledes mulighed for at anvende 2,3 DE per ha. Ved en produktionsmæssig sammenhæng forstås, at hovedparten af afgrøderne (dvs. at aftalen skal omfatte over 50 % af bedriftens udbringningsarealer) afsættes til kvægbedrifter, der opfylder kravene nævnt i § 28 stk. 5. Hvis bedriften, der deltager i en produktionsmæssig sammenhæng, vil anvende op til 2,3 DE per ha skal hele bedriften opfylde de krav, der fremgår af bilag 2.

Det skal bemærkes, at hvis en bedrift overholder alle krav til at kunne anvende op til 2,3 DE/ha kan alt udbragt husdyrgødning incl. modtaget husdyrgødning udbringes med et harmonikrav på 2,3 DE/ha.

3. I bilag 2 under punkt 3 står, at der skal foreligge en dateret erklæring. Hvad betyder det ?

Landmanden skal med sin underskrift erklære, at han ikke agter eller har udbragt husdyrgødning i perioden 31. aug. - 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Erklæringen skal udarbejdes m.h.p. kontrol af 2,3-harmonikravet og erklæringen skal foreligge på bedriften.

Kontrol af harmonikravet skal ske både i planperioden og efterfølgende. Der er ikke fastsat nogen datokrav i bekendtgørelsen for hvornår erklæringen skal foreligge. I princippet kan der forekomme kontrol af 2,3-harmonikravet fra 1. januar, hvor Plantedirektoratet kontrollerer, at græsmarker og marker med græsefterafgrøder er opløjede før 1. marts. Det vil i den forbindelse blive kontrolleret, om der foreligger en erklæring. Erklæringen skal være udarbejdet på et stykke papir, som skal være dateret og underskrevet af driftsherren.

4. På hvilke arealer gælder punkt 3,4 og 5 på bedrifter omfattet af § 28 stk. 5 ?

De krav, der skal efterleves såfremt bedriften har et harmonikrav på 2,3 DE/ha, er listet i bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (punkt 1-8). Alle kravene eller punkterne er ligestillede og refererer til bilagets overskrift. Punkt 3, 4 og 5 er således teknisk set uafhængigt af kravet i punkt 1.

F.eks. skal 70 pct. af bedriftens harmoniareal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder, og samtidig må der ikke udbringes husdyrgødning i perioden 31. august til 1. marts på nogen af bedriftens græsarealer, som pløjes i samme planperiode.

Punkterne (1-8) i bilag 2 refererer til hele bedriften, hvorfor kravene i punkt 3, 4 og 5 skal efterleves for alle bedriftens arealer uanset om roer, græs og græsefterafgrøder udgør mere end 70 pct. af harmoniarealet.

5. Kan frøgræs medregnes i de 70 % med græs, græsefterafgrøder og roer ?

Frøgræs kan henregnes til "græs i omdrift" i forbindelse med opgørelsen af 70 % -reglen.

6. Er det tilladt at dyrke byg/ærtelhelsæd ?

Der er tilladt at dyrke byg/ærtelhelsæd og byg/ærte blandinger til grønafgrøde, men ikke hvis blandingen dyrkes til høst ved modenhed. Betingelsen er, at der skal etableres græsudlæg i helsæden. Græsudlægget skal etableres omhyggeligt. Alle arter af græs kan accepteres som græsudlæg, men kløvergræsudlæg er ikke tilladt. For at anvende undtagelsen skal man være omhyggelig med græsudlægget, hvilket bl.a. sikres ved

En god etablering af udlægget under byg/ærtelhelsæden

Anvendelse af moderate mængder af udsæd af dæksæden

Høst af dæksæden inden den går i leje og skader udlægget

Ved at gennemføre en eftersåning på arealer, hvor udlægget er skadet umiddelbart efter høst af helsæden.

7. Skal der være kvæg på bedriften hele planperioden for at harmonikravet på 2,3 DE/ha kan benyttes i planperioden?

Som hovedregel vil landmanden kunne beholde harmonikravet på 1,7 DE/ha eller 2,3 DE/ha i hele vækstsæsonen (planperioden), idet harmonikravet blandt andet er relateret til valget af afgrøder på de forskellige husdyrbrugstyper. En sådan sag vil dog altid skulle vurderes konkret. Hvis besætningen er solgt mindre end halvvejs inde i planperioden og afgrøderne f.eks. ikke sået endnu, bør relevansen af at beholde et højere harmonikrav end 1,4 DE/ha vurderes. Ligeledes bør det f.eks. indgå i den konkrete vurdering, hvorvidt kvægbesætningen udskiftes med et andet dyrehold (fx svin, fjerkræ). For at oppebære et harmonikrav på 2,3 DE/ha i hele planperioden skal det kunne argumenteres at der er tale om et kvægbrug samtidig skal de dyrknings- og driftsmæssige krav listet i husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 overholdes for hele planperioden.

Hvordan fastlægges "hvert 3 år" i forbindelse med N og P prøver ?

Kravet om en periode på 3 år afhænger af:

fra hvilken planperiode landmanden har benyttet harmonikravet på 2,3 DE/ha,

om der er tale om en sammenhængende periode på 3 år. Hvis landmanden har anvendt undtagelsen i 2002 og i 2004 og 2005 men ikke i 2003, så har han endnu ikke en opfyldt kravet om "hvert 3.år" . Det vil først blive opfyldt når landmanden anvender undtagelsen i 2006. Der skal således være tale om 3 sammenhængende år.

9. Kan man anvende ansøgning til enkeltbetalingen i stedet for mark- og gødningsplan til at angive at man anvender 2,3 DE/ha jf. bilag 2 punkt 9 ?

Da enkeltbetalingen blev indført, faldt Fødevareministeriets krav om udarbejdelse af mark- og gødningsplaner væk, da dette kunne erstattes af en enkeltbetalingsansøgning, hvor side 5 var udfyldt. Det betyder, at kravet om at man skal angive på mark- og gødningsplanen, hvis man anvender harmonikravet på 2,3 DE/ha, blev erstattet at et krav om at angive enten på ansøgningen til enkeltbetalingen eller på mark- og gødningsplanen.

Af gødningsregnskabet skal det stadig fremgå om harmonikravet på 2,3 DE/ha har været anvendt i den afsluttede planperiode, og om harmonikravet på 2,3 DE/ha også ønskes anvendt i den næste planperiode. Det gøres ved at afkrydse sidst i gødningsregnskabet under opgørelse af harmoniforhold.

Kontakt

Miljøstyrelsen

Strandgade 29

1401 København K

Tlf.: 72 54 40 00

E-mail: mst@mst.dk

CVR: 25798376

EAN: 5798000863002

EAN(tilskud):5798000863019